

چهل گنج

خپروونکی: انتشارات صدر

دومین چاپ پسلی ۱۳۹۱ بازنویس: حسن ناصری

د چهل گنج ژباره

(خلوپنست خزانی)

ژبارونکی: هوتك مينه وال

کال ۱۳۹۵

Aghalibrary.com

کلونه مخکي د احمد او جميلى په نامه بنئه او خاوند او سېدل
احمد کم (کوم) خاص کسب او مهارت نه درلود. هفه يوازي يو بېل او
کلنگ درلودل او تل به يې خپلي بنئي ته ويل: که مو چيري بخت
راوينن سی مورده مخه کري او په مئکه کي د کيندلو پروخت خزانه
پيدا کرم. هفه وخت به دتل لپاره روپى ولرو؛ او کولاي سو دژوند تر
پايه بنه آرامه ژوند ولرو. خو دې خبرو جميله نه راضي کوله.

يوه ورخ د تل غوندي جميله عمومي حمام ته ولاړه. خود نوتلو د
دروازې مخکي د حمام مسول يې مخه ونيول او ويې ويل: ته نسي
کولاي چي دنه ولاړه سې؛ ټکه چي نن ورخ ټوله حمام د سلطان
فالکير د بنئي په اختيار کي دئ.

جميله چي ډېره خفه سول ويې ويل: خنگه مغروفه او د هرڅه نه
راضي! مګر هفه څوک ده؟ فقط زما خاوند يو بېکاره دئ چي داسي کار
نلري؛ او یادا کارنسۍ کولاي په هر حال د جميلى دلاسه هیڅ نه
راتله اړه سوله بېرته کورته ولاړه سې. د راتلو په حال او لار کي ئې ټول
سوج په دې موضوع بوخت وو.

او د خان سره به يې ويل ملي زما خاوند یو فالکير ندي؟

په دې وخت کي چي ئې کله خاوند د کار د خواراغي؛ او خپل لاسته
راوردي مزد يې ورنګاره کړ جميلى وو ويل: احمده! دې بې ارزښه سکي ته
وګوره.

زه نور دا حالت نسم زغملى؛ سر د سبا خخه باید بنار ته ولار سې او پال وگوري. احمد په حيرانتيا وويل: جميلى، مگر ليونى سوي يې؟ زه د پال کتلو په اره هيچ نه پوهېرم.

جميلي وويل: ارتیا نده پوه سې. يوازي بس ده چي د پال کتلو خاصه مری واچوې او خه چي ريشتیا ته نژدي وه کرار ووايې. دامي چي واضح نه ئي. يا به دا کار کوي، يا مي زه دپلار کورته ئم. داغسي وه چي دا بله ورخ سهار، احمد بيل او کلنگ وپلورل. او دهغو په روپيو يې د پال کتلو خاصه تخته او جامي واخیستلي؛ او همدامي چي جميلى ويلي وه. په بنار کي د عمومي حمام په دروازه کي کېښناستي.

ډېر وخت نه وو تېر سوي چي ويې ليدل چي د پاچا د وزیرانو د یوه وزیر بنسجه د ده خواته راروانه وه. احمد ډېر وارخطا اولام و پنه سو.

د وزیر بنسجه ورته مخ ته راغله او ويې ويل: اي پال کتونکي ته باید زما سره مرسته وکړي تر خو مي ګوتمى پیدا کرم. نن سهار چي حمام ته راتلم ډېره ګرانه ګوتمى راسره وه. خو اوس ورکه سوي ده. هيله کوم هغه راته پیدا کړه

احمد ستري اسویلى وکېښ؛ او مری يې واچول.

هغه په دامي حال کي چي سوچ ئې کوي چي خه ووايې، نابره يې د بنسجي د جامو پر لستوني ستري ګډي او ويې ليدل چي یوه برخه يې سورى ده.

احمد دخان سره سوچ وکړ او داسي یې بنکاره کړه چي خه یې ذهن ته رسیدلی. ورنژدې سو. کرار ئې وویل: مبرمنی! زه یو سوری وینم. دوزیر بنجی سرورته نژدې کړتر خو ئې په سمه توګه واوري؛ ویې پونستل
خشی؟ احمد وویل: یو سوری، یو سوری!

دوزیر بنجه د دې خبری په اورېدو سره خوشاله سوه او ویې وویل: سري سمه ده. په یاد می راله چي ما چیدري اینې ده. او په دېر تلوار حمام ته ولاره او گوتمى یې راواخیستله چي د حمام د دیوال په سوری کي یې اینې وه.

بیا بېرته احمد ته ورغله او ویې وویل: شکر خدايی هغه می پیدا کړه تا د هغه ئای سري وویل.

په داسي حال کي چي د حیرانتیا خخه د احمد خوله خلاسه پاته وه؛ د وزیر بنجی هغه ته د طلا یوه سکه ورکړله او ولاره.

هغه شپه چي جمیلې هغه سکه ولیدل؛ او دا کیسه یې چي واورېده دېره خوشاله سوه. او ویې وویل: احمده! ودي لیدل ستونزه یې نه درلوده.

احمد وویل: دا توله دالله مهرباني وه؛ چي نن یې زمود سره مرسته وکړه؛ خو نور د داسي کار کولو توان نلرم.

جمیلې په خفه توب وویل: دا خبره مکوه! زما سره مینه لري او غواړي زما سره ژوندوکړې، خامخا به سبا هم بنارتنه ئې او پال به گوري.

د دې مسلې په نيمه شپه د هغې شپې د پاچا خزانه د مانۍ سه غلا سوله.

خلوېښتو غلو، خلوېښت صندخه (صندوقه) طلا او جواهر د مانۍ خخه ويستل.

دراتلونکي ورځي په سهار د غلاد مسلې خخه پاچا خبر کړل سو؛ او پاچا امر وکړ چې د دربار لوی پال کتونکي او دهله لاس نيونکي راتول کړئ او ماته يې راولی. د بساري تول پال کتونکي راغلل او مری يې واچول خو ګته يې نه درلودل ټکه چې هیڅ یوه و نه سوکړلای د غلو پت ځایونه او خزانه پیدا کري.

پاچا چې په خبزم سو چېفه يې کړه. دا تول چل ورکوونکي ونيسي او بند خوني ته يې واچوي.

په دې حال کي يې پاچا ته خبر ورکړ چې په دې ورخو کي په بساري يو پال کتونکي پیدا سوي چې توانيدلی د وزیر د بسجی ورکه ګوتمنی پیدا کړي.

پاچا خپل دوه ساتونکي وروپېرل تر خو هغه راولی.

احمد چې کله د پاچا مخ کي ودرېدې دېږري ئې پښې او لاسونه رېږدېدل.

پاچا وویل: خوانه پال کتونکي! زما خلوېښت صندخه د طلا و جواهراتو غلاسوی دي.

ستا خخه غواړم چې د غلو پت ځای راوښای. احمد بې له دې چې
سوج وکړي ژرئې وویل: ګرانه پاچا بې غمه سه زه خامخا د خلوېښتو
غلو پت ځای درته پیدا کوم.

پاچا وویل: د حیرانتیا ورده! هیڅ چاونه سوکولای څه وکړي او ته په
داسي آسانی ادعا کوي چې کولای سې هغه پیدا کړي.

احمد دې خبری په اورېدو سره لا بېري واخیستی خو چاره یې نه
درلوده نو ويې ویل: زه خپل ټوله هڅه او کوبنېن کوم تر خو هغه پیدا
کرم خودا کار وخت غواړي. پاچا وویل: خونه؟ احمد سوج وکړ او
ويې ویل: زما ګرانه پاچا! خلوېښت ورځي، د هر یوه دپاره یوه ورځ پاچا
وویل: خلوېښت ورځي دېر وخت دئ خو چاره نسته یوازي په دې
شرط چې هغه په دې وخت کې خامخا پیدا کړي که بریالی سوې
پولداره به سې خو که دا کار ونسې کړای د نورو پال کتونکو غوندي
به د ژوند تر پایه په بندخونه کې پوست واچوې. احمد سر وښوروی
او په ناهیلی سره د مانۍ خخه ووتی او کورته ولاری.

دا چې کورته رادننه سو په ويرجن حال یې جميلى ته وویل: وګوره
جميلي دا سر خوبۍ هم تاراته جوړ کړي؛ پاچا خلوېښت ورځي ماته
وخت راکړي تر خو غله او خزانه یې ورپیدا کرم؛ او که ونسم کړای په
دې تاکلي وخت یې ورپیدا کرم دتل لپاره به ما بندې کړي. جميلى
وویل: ناهیلی کېږه مه. د خو صندو خو پیدا کول خو څه ستونزه
نده. ته خامخا بریالی کېږي. مګر تا د وزیر د بنجې گوتمنی پیدا
نکړله؟ احمد وویل: جميلى! ما خوتاته ټوله کيسه وکړل. ولی باور نکوي

د هغې گوتمى پيدا كېدل د خدائى (ج) په غوبىتنه او مهربانى وە؛ خو
دا پلا مسله ډېره توپير لري، دا ئىل نو هيچ هيله نسته.

وروسته احمد لې روچه خرما واخىستل او خلوېنىت دانى يې وشمېرلى
او په کوزه کي يې دننه واچولى او ويې ويل: زه هره شپه د دې خرما
خخه يوه خرما خورم تر خو بىكاره سى چى خلوېنىت ورئى مى په
خلاسىدو دى.

يو كس دپاچا د خدمت گارانو خخه هم دهفو خلوېنىتو كسو غلو
غرى وو او د احمد او پاچا تر ماينع خبى يې تولى اورېدىلى وي.

هغه په هغه شپه د غلو پت ئاي ته ورغى او د غلو مشرتە يې
وويل: نن ورخ سهار يو پال كتونكى پاچاتە راغلى وو او ويل يې چى
خزانە او غله په خلوېنىتو ورخو کي پيدا كوي.

د غلو مشر ووبل: كېدونې نده درواز ئې ويلي يې؛ او كېدونې ده د سحر
او جادو په واسطه دا كار و كولاي سى. او س بايد تە خپل كالي بدل
کې او پت د هغه پال كتونكى كور ته ورسى خبر تر لاسه كړي.

هغه شپه دپاچا خدمتگار د احمد د كور پر ديواله وروختى او د بام
شاته پت سو تر خو دهغوى خبى واوري.

په دې وخت کي احمد اوله خرما د کوزى سە راوىستل ويې خورل او
جميلى ته ئې وويل: دا يې اولنى .

غلە ددي خبى په اوري دو سره لرزى واخىست، دامى چى نژدى وو د
بام د شاه خخه ولوبى. وروسته ډېر ژر د غلو پت ئاي ته راستون
خلوېنىت خزانې

ڇياره: هوتك مينه وال

د چهل گنج ڇياره

سو؛ او د غلو مشر ته يې وویل: دا پال کتونکي رېستيا هم حیرانوونکي
توان لري هغه بې له دې چي ما وویني پوهیدى چي زه دبام تر شاه يم
ما خپل په غورو واورېدل چي ويې ویل دايې اولنى.

مشر وویل: کېدونې ده ناسم دي اورېدلې يې. دپوره داد دپاره دي سبا
مانسام ستاسره يو بل کس هم ولاړ سی.

دابله شپه د پاچا خدمتگار سره يو بل کس هم د غلو څخه ورسه
رالي (راغن) د احمد دکور دبام شاته؛ او د تيري شپې غوندي يې د احمد
دي خبرو ته غور ونيوي، احمد دوهمه خرما و خورل او ويې ویل: دا يې
هم دوه!

غلو چي خپل لاس او پښې ورکي کړي وي ژر تر ژره ده ګه ئای څخه
وتښېدل او خپل تر پت ئای په څفاسته راغل.

د پاچا خدمتگار د غلو مشر ته وویل: هغه پوهېدى چي موږ د بام شاه
ته دوه کسه پت سوي يو؛ او ويې ویل دا يې هم دوه. د غلو مشر
وویل: زه خو باور نه کوم.

په دې خاطر دابله شپه د غلو د مشر په امر غله درې کسه ورغله
داغسي څلور، پنځه، شپږ، ... کسه ولاړل همدا مسئله روانه وه تر
دې چي څلوبېستمه شپه راورسېدل او وار د غلو د مشر راورسېدى.

هغه وویل: نن زه خپله هم ستاسو سره ځم.

په څلوبېستمه شپه ټول څلوبېست غله د احمد دکور پر بام راوختل تر
څو ده ګه او بنئي خبري ئې واوري په دې حال کي احمد آخري خرما
څلوبېست خزانې

ژباره: هوتك مينه وال

د چهل ګنج ژباره

چي په کوزه کي دنه پته وه وروسته دخه مودي يې په غمنجه خېره
راویستل ويې خورل؛ او په لور آواز يې وویل؛ دا يې هم خلوېښت. اوس
يې شمېر پوره سو.

جميله يې خنگ ته کښېناستل او په مهربانی ئې وویل؛ احمده! ما
وبخښه ما غلطی وکړه چي ستاسه می وغونېتل ته پال وګوري. ما
نبايد ته دي کار ته اړ کړي واي چي توان يې تانه درلودي. ته باید هغه
واي چي وي.

احمد وویل؛ پروا نکوي. اوس کار سوی دئ او بله چاره نلري. خپله هم
په دئ کار کي ګرم یم حکه په هغه چي اول لا پوهوم چي سم اوښه کار
ندئ بیا می هم کوي. خیر اوس دا خبری هیڅ ګته نلري.

په دې حال کي د دروازې بېغ پورته سو. احمد سور اسوېلی ويست او
ويې وویل؛ خامخا د پاچا کسان دي. په دې حال کي چي په بېره او
رېبدېدو د دروازې پر خوا روان وو په لور آواز يې وویل؛ دېرنې
ډېرنې! رالم (راغلم). لږ صبر وکړئ؛ پوهېرم تاسو دخه کار د پاره راغلي
یاست. خو کله چي يې دروازه خلاسه کړله حیدران سو خلوېښت کسه
يې ولیدل؛ چي تولو د ده مخکي ځنګون وهلى او ټنډي يې پر مهکي
ایښي دي.

د غلو مشروویل؛ اى ستر پال کتونکي! البته چي ته پوهېږي. حکه چي
هیڅ یوشی ستاسو دستړکو خخه نسي کولای پت سی؛ او تاسو د هر
څه سه باخبریاست. مور ستاسو خخه غواړو چي زمود راز بسکاره
نکړئ.

احمد د دې سره چي په اول سر کي گنگس سوي وو خو پوهېدی چي
دا خلوېښت کسان باید د پاچا دخزانې غله واومي . په دې خاطر بې
له سکوته يې وویل: دېر نسه! زه تاسو پاچاته په لاس نه ورکوم. خو
تاسو باید قول راکړي چي هغه صندوقونه چي تاسو د پاچا دمانۍ
څخه غلا کړي دي بيرته خپل پر ئای پر ئای کړئ.

د غلو مشر په زاري او عذر نو وویل: خامخا، موږ ژر تر ژر دا کار
تر سره کوو.

په دې حال کي مخکي له دې چي یو خلوېښتمه ورخ راور سېږي؛ غلو
خلوېښت سره صندوقونه طلا او جواهر په پته د پاچا مانۍ ته یوړل.

د ابله ورخ سهار احمد پاچاته رالی و پاچاته يې وویل: ګرانه پاچا
هغسي چي مي درته قول درکړي وو پروخت مي دا دې راغلم خوزما
جادویي تو ان کم سوي یوازي کولاي سم د صندوخانو (صندوقانو) او
غلو څخه یو درته پیدا کرم د دواړو پیدا کول راته نکېدوني دئ. او س
تاسو د دې دوو څخه کم یو غواړي؟ پاچا وویل: نېکاره ده چي
صندوخونه غواړم! احمد وویل: رېښتیني د ناهيلې توب ئای دئ چي
نسم کولاي د غلو پټ ځایونه هم پیدا کرم خو که ستاسو پېکړه
بدله سوه لکه سره غوري دامي درته تيار يم. پاچا وویل: هغه
پېږده، او س وواي ه زما خزانه چېري ده؟ تر خو ژر تر ژر د خپل کسان
ورو لېږم.

احمد وویل: گرانه پاچا! ارتبای نسته دا کار وکړي وروسته د لاسو په
ښورو لویې دا وویل: اجی مجی لا ترجی او ویې ویل: اوں د دې کلمو په
ویلو سره ټول صندوخونه طلا او جواهرات خپل ځای ته راغلي.

پاچا د احمد سره ولاری تر خو خپل خزانه وګوري. دا چې د پاچا ستري
پر صندوخونو ولکېدې حیدران سو په چيغه یې وویل: رينتیا چې هم
تامسو ستري پال لیدونکي ياست. د دې ننه تامي خان د دې دربار غټه
پال کتونکي وبولي!

احمد ورته تعظيم وکړ او ویې ویل: گرانه پاچا، ستامسو د مهرباني
څخه مننه خو دا کار زما د پاره ناشونی دئ ځکه چې ستامسو د خزانې
پيدا کول او بېرته خپل ځای ته راول ماته دېر سخت کار وو نو زه اړ
سوم ټوله توان او طاقت می ولکوم او نور توان نلرم چې لکه مخکي
داسي ورلاند وینه وکړم.

پاچا په ويرجن حال وویل: بنې ونسو! نو زه اوں تاته دوہ برابره ډالی
درکوم. راسه او د دې دوہ صندوخه خان ته یوسه دامي احمد د بنې
تجربې او ثروت چې ئې لاس ته راودۍ وو د جميلي خواته راغي.

هغه پوهېدلی وو که خدای پاک وغواړي کولای می ناشونی کار هم
شونی کړي خو انسانان باید په لومړي قدم د کارو کې خطاګاني
پړی او توب—— بډی او توب——

پای

اخستلیکونه

د ژیارل شوی کتاب نوم چهل گنج

خپروونکی: انتشارات صدر

دویم چاپ پسرلی ۱۳۹۱

بازنویس: حسن ناصری

خلوېنىت خزانى

ژیاره: هوتك مينه وال

د چهل گنج ژیاره